

Սէնէլիյի բէշին	120
Ալթը ալուղը	60
Սէնէլիք բօսթա իւճրէթի	30
Շէշիր բօսթա	80

Տէրճ իտիլէնէք իլանաթ իշին պրընս
բալարլըզ օլունուր :

Ղազէթաւա միւթէալիդ իու սու սաթ
իչինՅ.ԹՕԼԱՅԵԱՆՍ, միւրահաաթ օյու նա :

Իսաւրէլսանէմից Պէյօղլունտա ճատտէյի քէպիրտէ Թապսիմ՝ ճիվարրնտա Նօ . 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԵՐ ՊԻՏՈՅԻԸ

Ուրախաւիթ եւ մխիթարական իսկ է մեզ համար հաւատելու որ հասարակութիւնս տակաւ կը զարթնու իւր թրմութենէն։ Մենք Հայ հոգովմեականքս շատ եւ շատ հեռի ենք նախանձելի դիրք եւ վիճակ ունենալէ։ հետեւաբար հասարակութեանս համար կարեւոր է այնպիսի անձնաւորութիւն մը որ անաչառապէս ի վեր հանելով յոռին եւ վառը, հանրութեան ներշնչէ այնպիսի ոգեւորութիւն եւ բարոյական վստահութիւն մ'որ վարիչն է՝ ազգային գործոց եւ հիմնեծածմեծ ձեռնարկութեանց։ Մերկուցնող, ինքնաքննող, մտրակող քննադատութեան հարկաւորութիւն ունի հասարակութիւնս։ Ոխտ անողորմ, անխնայ քննադատել չ'է նշանակում «քանքէլ», այլ ընդհակառակն «ստեղծել» կը զրէ Մշակի խմբագիրն իւր խմբագրականաց միոյն մէջ (Մշակ. թիւ 140), եւ գիտնէ թէ այդ անձը, այդ համակիրն խմբագրապետը, այդ Արծրունին իւր խիստ եւ կծու լեզուաւ ինչպիսի յեղափոխութիւն յարուցած է կովկասեան մամուլն մէջ, ունեցած է բազմաթիւ թշնամիներ, բայց վերջնականապէս տան եւ ինն երկուր տարիներէ վերջ զնահատուած տեսաւ իւր գաղափարները, Պր. Արծրունին ղերել տտանձնելու յաւակնութիւն չունիմ. բայց գիտեմ որ անպառելի նիւթ եւ տաղած կը մատակարարէ մեզ մեր վերնագրերը, զոր պիտի ջանամ մանր ուսումնասիրել, Ուրեմն կանխեք ըսե՛ք որ մեր համեստ ուսումնասիրութիւնը նպատակ չունի անխտր պախարակել սոմենայն ինչ եւ կամ՝ վիրաւորել զանհատականս։ Վըննադատի մը լեզուն, կըմէ գերմանացի փիլիսոփայն Հէկէլ, խարազան մի է որ պիտի խարազանէ անխտր եւ դարձեալ սպեղանի ալ է՝ որ պիտի դարմանէ իւր տուած խիստ վէրքերը։ » Հետեւաբար կանխաւ ներդաժտութիւն հայցելով, կը բարձրացնէ փոխադարձաբար տեսնել մեր գաղափարներն ու տեսութիւնները քննադատութեան բովէն անցած։

— Տեղական մամուլը յարուցած է կրթական խնդիրը։ Ո՛չ չափ առուրց մէջ Արեւելքի և Հայրենիքի մէջ տեսնուեցան մին լայն զմիւսն ընտրելագոյն յօդուածք, յայտնուեցան վերացական գաղափարք և ծրագիրք։ Այս խնդիրն արժագանք չգտաւ մեր հասարակութեան մէջ ալ, կարծես մեզ համար աւագ կաբեւորութիւն չունի այս խնդիրս։ Ի՞նչ է արդեօք այս եզակիան երեւոյթիս պատճառը. մեզ հոգովէական հայոցս համար անտարբեր են ազգային խնդիրք։ Մեր հասարակութիւնն, որոյ մի մասակ օտար է մայրենի լեզուն, ինքզայ է եզած իւր չաճուց և գործոց։ Ի բաց

առեալ մի քանի բացառիկները, ո՞ր հը-
ռովմէական հայը կը զբաղի իւր ազգա-
յին խնդիրներովը⁽¹⁾,

Ինչն էլ ընէ մեր երիտասարդութիւնը . ո՞ր է իւր գործունէութեան ասպարէզը . ո՞ր ազգային խնդրով կը զբաղի , և սակայն ունինք «Պատրիարքարան , Ս . Յակոբայ անկեանոց , Թաղական դպրանոց , Արուեստանոց , Որբանոց և Լըրագործութիւն» . ահա տսիկ նիւթեր , որոնց վրայ մենք պիտի ջնանամք գրելըստ կարելոյն ընդարձակագոյն , որչափ որ ներեն երկրորդական դէպք և հանգամանքք :

Ա. ՊԱՏՐԻԱՐԺԱՐԱՆ

Ղայաթիոյ ամենագոյգրալի թաղին մէջ
կը գտնուի սմբողը Հայ Հոգովմկայանի
հասարակութեան պատրիարքարանը .
թաղ, յորում ի հանդէս դուռած են
կարծես մարդկային ընկերութեան և
անասնային կրից զոհերը: Միտքս կու
գոյ Սողոմոն Իմաստունյն այն գործն որ
Եհովային տապանակ շինել տուած ժա-
մանակ, որպէս զի Սրբութիւն Սրբու-
թեանց Հանպատուի Աստուծոյ տաճարին
մէջ, գամ քամել թոյլ Հէր տար, այլ
նախ պտուտակներով ծակեր բանակու-
տար և ապա՝ գամերը կը գտնուէին
Խնչ պիտի ըսէր Իմաստունն Սողոմոն
Եթէ գերեզմանէն յառնելով տեսներ որ
Ինչպիսի գարշութիւները չըլապատած
են զՍրբութիւն Սրբութեանց, թէ որ-
պիսի՝ լիւր և զագրախօս եղանակները
Տաճարին որմերէն ներս արձագանգ կը
գտնեն և թէ վերլապէս ինչ երեսներ
կը ժպտին այցելուաց: Յորմհետէ այդ
թաղը, ուր կը բնակէին մեր հարձ
պըծուեցաւ, ժողովուրդն եւս հեռացաւ
և լքաւ այդ եկեղեցին, որուն կառույ-
մանը համար, ինչպէս կը գրեն ժամա-
նակագիր պատմիչք, անձամբ աշխատած
են արք և կանայք, աղիւս են կրած և
ցեխ՝ չափած, այդ խորհրդաւոր եկե-
ղեցին, կ'ըսեմ, որ հասարակութեան
հինաւուրց և լեզւ եկեղեցին է: Եւ
ստուգուի կարելի՞ ալ է որ համեստ մարք
և պարկէշտ օրիորդք առանց չառագա-
նելու յաճախին այդ վայրերն, որ որո-
գայթ եղած են անմեղութեան:

Ես երեք չմեղքաւոր թէ ի՞նչպէս
հնարաւոր է որ մարդ մը քահանայ ըլլայ
թէ աշխարհական, առանց իրենց համեմատ
թիւն վերաբերելու կարենան անցնի
այն փողոցներէն, մինչդեռ ամեն օր չափ
մը քահանայք եւ աշխարհականք անցնելու
յոյ՛ր փողոցներէն կուգան Պատրիարքարան
Միթէ կարելի չէ՞ այդ թաղումը

(1). Մոհարիրիլի մեգալէ զազէթամը
զը օգումանօր օյմալը, չինքիլ պու մէ
սէլէլէր հազգընտա զազէթամըզտա վա
զըթ վազըթ պէնտլըր եազըլմըչ վէ միւ
թալէալար օլուսմուչ տուր, լաքին սա
յիլ չիլ գալմ թարաֆընտան պու մէ
սէլէլէր տայիլ շիտիեհ գատար հիչ պիւ
շէյ եազըլմատըղընը, մա էթթէէսիւն
պիզ տէ իգարաէ մէհպուրուզ:

բել տալ, կարելի չէ՞ Պատրիարքը Հոր համար գեղմել Նախարարաց նաև ի պահանջվել հարկին կայսեր, որուն ուղղամտութիւնն անուրանալի է։ Այս՝ Պատրիարքարանի լուրջը, Պատրիարքարանին ներքին վարչութիւնն ինձ անտնօթ է։ Սա միայն կըսեմ, որ Պատրիարքարանի պաշտօնագութիւնը այնչափ գահացուցիչ չէ՝ թէպէտ տաճիկեղն լեզուի բարտուգարաց համար ըսելիք չունիմ, սակայն զարմանալի է՝ որ այդ տեղ չունինք բարտուողար մը օտար լեզուաց համար։ Երբեմն օտար լեզուաւ խմբագրուած վճարայիններ կը տրուին՝ որ բնաւ պատիւ չեն բերեր ո՛չ միայն Պատրիարքարանին այլ և աղգին որուն կը պատկանէ։ Այսպէս անցեալներս բարեկամներէս միօրէն արուած էր գաղղիկեղն լեզուաւ վկայական մ'որ ստուգիւ թերաւ վարձ ուսանողի գործ կարելի էր համարել։ Արեւօք հայ հուովքէական հասարակութիւնն Հիւրնար 8-9 հարկեր դահեկան լիճարկ օտար լեզուաց հմուտ բարտուողարի մը...

Առ հասարակ պաշտօնէից ղապէն կը պահանջուի քաղաքավարութիւն։ Բնականապէս եւրոպական նուրբ քաղաքավարութիւն չենք կրնար պահանջել մեր Մլեցի եւ Բրզճեցի բարասլաններէն։ սա-կայն հարկ է որ անոնք ալ գիտնան քաղաքավարութեան գոնէ տարրական սկզբունքը։

Ֆլնչերի Յունաց պատրիարքարանը
այս մասին աւելի լաւ վիճակի մէջ կը
գտնուի. հոն կը տիրէ մաքրութիւն
և ճոխութիւն արդու զարդից. պատկա
ռանք կ'ազդէ այդ պատրիարքարանին
պաշտօնէութիւնները. իւրաքանչիւր ու
կանոնաւորապէս իւր գործոց և պաշտօ
նին զբաղեալ է :

Արդեօք Հնարաւոր չէ՞ իրաց այս տը
խուր վիճակին դարման տանիլ . միմ
քանի մը հարիւր զրուշ աւելի ծախսը
նկելով և կամ ելած ծախսերը լաւ եւ
մատակարարելով արդեօք չէ՞ն կրնա
լաւագոյն պաշտօնէութիւն մը ունենալ
իշնչպիսի նպատաւոր գաղափար կրնա
ունենալ եւրոպացիին որ այցելութեա
լ գայ մեր Պատրիարքարանը . Յարդ չի
գրուեցաւ ասոր նկատմամբ, զի բարե
բաղդեաբար մեր Պատրիարքարանին դի
ւանը բաժնուած ըլլալով Կաթողիկոսա
րանի պաշտօնէութենէն, Հեռի կը զըտ
նուի այցելուաց չըլանակէն . Երկար պի
տի ըլլար գրութիւնս եթէ մի ըստ միով
թուէինք ամենայն ինչ . այս ամենայն կ
յանձնենք Պատրիարք-Կաթողիկոսին մը
տագրութեանը, վասն զի ինքն և եր
կարող է դարման տանիլ և վերջ տա
իրաց արդի վիճակին, որոյ բարենորո
գումը՝ աւելի պատիւ կը բերէ ոչ միայ
ն իւր տասնամեայ գովելի վարչութեան
այլ նաեւ այն ազգին, զոր կը ներկայա
ցնէ արժանեօք և պատուովք առաջ
օտարաց :

Բերա, 15 հոկտ. 1891

ՅՈՎՀ. Բ. ԱԼԵՅ

(U 5 6 7 8 9 10)

Հատոր մասնագիտաբերական տարիներին տե-
խնիկական գործիք վե մուհաբեմենին
ֆայտսինին գապուլ իթտարկիմիզ հի-
հեթլե, մուհարրերի միւմարլեյհին
իշպու մեզ ալեսինին տերհնին թեն-
սիպ իթմիշ օլմամբզ, վե միւմթես-
նալարտան մաատա էֆրատոր միլլե-
թիմիզին վե խուսուսա կենհերիմի-
զին ումուր ու մեսալիհի միլլիեեե-
թի ֆիթուրսուզուդուհունտան, վե
Գալաթատա քալարին Ս. ֆրկիշ Մայր
եկեղեցիմիզին էթրաֆենտա վաբը
օլուպ, պիտեեֆաթ զազեթամբզտա
տեխնիկան իտիմիշ վե իսլահը արզու-
օլունմուշ պուլունան չիրքին վե
միւնսարիպեթսիզ հալին էլան պաբի
գալմասունտան տօլաեը սահիպի մե-
գալենին իշհար իթտիկի թենսսիֆե
իշթիրաք իթմեմիզլե պերապեր,
մեզբիւր քիլիսէ միշթեմիլաթրտան
օլան Գանշեթրիա հեյեթիխին հալը
տալիլիսի հագգընտաքի սեզլեթ
սըրասընտա, չուրաեը պեհան իտե-
րիզբի, կերչի տալրեի մեզբիւրեհե
միւհթամը իսլահ պազը մվատտ
պուլունմասը նագապիլի ինքեար իսե
տե, պու իսլահաթըն ինքասը եա-
լընըզ սեզե տեյիլ, պալընա ագ-
չեեե միւթեվաբըֆ տլըր, Պինաէն
ալեյհ, կերեք պու խուսուսա մե
կերեք խուսուսաթը սալիբեեե սալ-
ֆը միւգթմազի օլան ագչե, էրմենի
միլլեթտալարըմբզա Բուժ վաթան-
տալարըմբզտա օլտուղու միսիլու,
վերկի եալսա իեանեի միլլիեե իլե
թետարիք օլունապիլի. Հալպուքի
իքի սեննեան պերու, մահգա միլ-
լեթե միւհթամ օլտուղումը իս-
լահաթա սարֆ օլունմագ իւզըն
թենսսիւս իթմիշ օլան պու իեանեի
միլլիեե էլան պիը սուրեթի հասե-
նեաե ախո ու իսթիֆա իտիլեմիշ,
վե մեմուլ օլան վարիտաթ թերաք-
քիւմ իտեմիշ տիր քի, ինապ ի-
տեն սարֆիեաթ վաբը օլապիլիս
Շու հալտե, սահիպի մեզալենին
պու իեանեեի միլլիեե մեսեյեանի
տալիի նագաբը տիգգաթտան տուր
իթմեեեթը, պիր թարաֆտան բաթ-
րիգխանեմիզ վե սալրեհե լազըմ
կելեն իսլահաթը իշար իթտի-
կի հալտե, տիկեր թարաֆտան խա-
զըմըզն՝ Բաթրիգխանեմիզ գարչը-
սընտա միւքլեյֆ օլմասը լազըմ
կելեն վեզաիֆի միլլիեեյի տալի
բեշնագարը տիգգաթտան տուր իթ-
մեմենին արզու իլլերիզ:

१५४०

Ապօնըման վատէլէրի հըլու իթմիչ
օյան րաղպէթլու ապօնէլէրիմիզին, թէէ-
տիեէյի տէյնէ միւսարաաթլարընը խաւ-
սէթէն րէնա խտէրիզ :

ԽԱՐԻՃԻՆԵ

Ավսթրիա բարձրագոյն օրհնոստա պիւտո-
նէնէ տայիր ճէրէնան իտէն միւզաքե-
րաթը ուսումնական էսնասընտա Մ. վա-
գաթինին խարիճի բօլիթիգա հազգըն-
տա իրատ իյլէտիկի նութգուն միւնտէ-
րիճաթը էվրօթա դազէթալարընը բէք
գիւեանէ իշթիդալ իյլէեօր :

Մէպուսը միւմարիլէյն Ավսթրիա տէվ-
լէթինին Ռուսիանա թէմայիւլ իթմէսի
լիւզումուստան պահս իլէ, տէվլէթի միւ-
շարիլէյնանը Ռուսիանան ինթիրադընը
մուճիպ օլապիլէնէք հիշ պիր սէպէպ
մէվնուտ օլմատըղընը, վէ պիլաքիս Ռու-
սիանան Ավսթրիա հազգընտա իթիլաֆ-
քեարանէ բօլիթիգատան ապլա ալըլը-
մամըլ օլտուզումուս պէեան իյլէտիքտէն
սօնրա, Ռուսիա հիւքիւմէթինին պախու-
սուս Ձար հազգէթլէրինին ամալը գա-
թիլէյն միւսալէմ իթմէրմէրանէլէրինէ նէ-
զարէն, Ռուսիա ալէյնիտէ տիմէք օլան
պուճնա թէտարիքեաթը ասքէրիլէնէ գէր-
լէնէ լիւզում օլմատըղընը տէրմիեան
իյլէմիշ տիր :

Մ. վազաթի մէգալէսինտէ, Ալասա-
ւօրէն մէսէլէսինէ տախի թահվիլի մէ-
գալ իտէրէք, «Ալմանիանըն 1887 սէնէ-
սինտէ թէնսիս իյլէտիկի բասարօթ
ուսուլի» Պրանգֆօրթ մուհէտիսի ահ-
քեամընը իխլալ իտէնէք անվալտէն պու-
լունմուշ իտուկիինի, վէ պու ուսուլուն
լաղվը իսէ, մահգա Գրօնշթատ միւլա-
գաթը նէթիճէլէրինտէն պիրի պուլուն-
տուզումուս իթիան իլէ, «Տիւլէլի մուադ-
գամատան պուլունան Ավսթրիանըն» Ալ-
սաս-Լօրէնին Ալմանիատա գալմասընը
թէնէմին իշին պու գատար ֆէտաքեար-
լըգլարտա պուլունմասընտան պիր ֆայ-
տէ իսթիհսալ իթմէսի գաթիլէն մէմուլ
տէյիլ տիր, Ալմանիանըն պու կիպի
մուսվէնէթլէրէ գարըն մուսվէլաթը
միւթէգապիլէ ինրա իտէնէլինէ իւ-
միտ իտիլէմէգա տէմիշ տիր, Մէպու-
սանտան տահա պազըլարը վէ պախու-
սուս մաարուֆ իքի գաթլար տախի
պիրէր մէգալէ իրատ իթտիքտէն սօն-
րա պիւտնէեի գապուլ իտէմէնէնէք-
լէրինի պէեան իթմիլէր տիր քի,
պու ճիկէթ տախի պիւտնէին մէն-
լիսի մէպուսանտա տահա պիր չօգ
միւպահասաթը մուճիպ օլաճաղընը ի-
բանէ իտիեօր :

Բարիստէ նէշը օլունան ֆիկարօ դա-
գէթաթը, ախիրէն բօլիթիգաճա պիր
ֆըգառ նէշը իտէրէք, պուստա, Ռու-
սիանըն բիեասէթիլլէ էվրօթատա իթ-
թիֆաթը միւսէլլէսէ մուգապիլ տիկէր
պիր հէյնէթի միւթթէֆիգաի սուլնիէ
վիճուտէ կէթիլիլմէսի տէրտէսթի միւ-
գաթըրէ պուլունտուզումուս պահս իյ-
լէմիշ տիր :

Պու հէյնէթի ճէտիտէի սուլնիէնին
էսաթը մագալէտի շանէտ իթթիֆաթը
միւսէլլէս տէվլէթլէրի թարաֆընտան
էվրօթա ասայիլինի իխլալ իտէպիլէնէք
թէմանիւլաթ կէթիլիլմէսի օլուր իսէ,
թէմանիւլաթը մէգիլիլէրի հիւքիւմիւզ
պրադաճադ սուրէթտէ նուֆուզ վէ իգ-
թիտար իսթիմալ իյլէմէքտէն իպարէթ
օլաճադ իմիշ :

Բաբա հազգէթլէրի սօն վազըլար-
տան տօլաեը խայի միւթէնսիթ օլմուշ
օլմասըլա, անվալը սըհիկէսիննէ պազը
կէթնա էնտիլէնէ տիւշար օլունմուշ օլ-
տուզումուս հալտէ, չու էսնտէ միւշարի-
լէյն հազգէթլէրինին անվալը սըհիկէսի

պէր քէմալ օլտուզումուս Բօմատան ալընան
խապէրլէրտէն անալըմըլ տըր :

Սթէնտրտ դազէթալարըն Ռօմա մուխ-
պիրինին գալլիննէ, մէգիլար վազըլար
իւզէրինէ Բաբա հազգէթլէրի գարտի-
նալար մէնիլիլին իւշ ալֆա ինթիմաէ
տալլէթ իյլէմիշ, պու ինթիմալէրտէ իւշ
մատտէ իւզէրինէ ինրաի միւգաթէրաթ
օլունմուշ տուր : Շէյլէքի էվլէլա Բաբա
հազգէթլէրի ալէյնիտէ պիր թազըմ
էֆքեար վէ հիսսիեաթընզուհուրի միւ-
նասիպէթիլլէ, քէնտիլէրինին Ռօմաթը
թէրէք իթմէլէրինէ վազըթ միւսաիտ
տէյիլ մի տիր :

Սանիլէ կէլէնէք Գօնգլալ մէնիլի-
նին վաթիգանտա թօլանմասը էմի
պասիլէթ իգթիգալարնտա մի տըր :

Սալիսէն իթալիա հիւքիւմէթիլլէ պիր
սուրէթի թէնիլիէ հասըլ իտիլմէք լազը
մէտէն մի տիր :

Պու մէսէլլէրին հիշ պիրի հազգըն-
տա հէնուզ պիր գարար վէրիլմէմիշ
տիր :

Մուխպիրի միւմարիլէյնին սէօգիլնէ
պազըլըրա, իթալիա հիւքիւմէթի,
Բաբա հազգէթլէրինին հուզուր վէ իս-
թիլալաթընա խալլէ կէլմէնէլինին
միւշարիլէյնէ պէեան իթտիրմիշ օլտու-
զում կիպի, թէնմիլաթ գանուսնըն
իլազընտա տարի վազը օլաճադ հէր
կէթնա թէքիլիլին տալի թարաֆը հիւ-
քիւմէթտէն ընտա օլունմաճըլ տօղու
մալիւմաթ ալան մէհաթիլի սիեասիե-
տէ թէնմիլին իտիլմէքտէ պուլունմուշ
տուր :

ԹԵԼԵԿՐԱՓ

Սօֆիա, 27 հոկտեմբեր. - Սօպ-
րանիէ մէնիլի բրէնս թարաֆըն-
տան քիւշատ իտիլմիշ տիր :

Բրէնսին իրատ իթտիկի նութգա-
տա ասայիլին պէրքէմալ օլտուզում վէ
մէնիլին միւգաթէրաթընա թէվտի
օլունմաճադ օլան պազը գանուս լաի-
հալարընն նէտէն իպարէթ օլաճա-
ղը պէեան իտիլմիշ տիր :

Բրէնսին նութգումտա բօլիթիգա
մէսէլլէրինտէն պահս օլունմամըլ
տըր :

Վիսպատէն, 27. - Իթալիա վէլի
աշտընըն Ռուսիալը պիր բրէնսէս
իլէ ագտը իգտիլաճ իտէնէլինէ
տալիր տէվէրան իտէն շայնանըն
պիլեսաս օլտուզումուս Բայիլըն
Գուրիէ դազէթալար եազըեօր :

Մ. տը Կիէրս եալընը սըհիկէթնէ
սէպէպլէրտէն տօլաեը իթալիանա
աղիմէթ իթմիշ, վէ իթալիա ընի-
սի վիւքէլասը Մ. տը Կիէրս իլէ
միւլադաթ իթմէք արղուսինտէ
պուլունտուզումուս միւշարիլէյնէ
իիպար իյլէմիշ օլտուզումուս, Ձա-
րըն միւսաատէսի իւզէրինէ պու
միւլադաթը գապուլ իթմիշ տիր :

Բէթրէսպուրկ, 27. - Բաթիլ հու-
տուտունըն թահտիտի իշին մէվսիմ
միւսաիտ օլմատըղը ճիհէթլէ, Ռու-
սիա, Ինիլիլէրըն, Ձին վէ Աֆգա-
նիսթան մէմուլարը կէլէնէք իլք
պահարտա ինթիմա իտէնէքլէր տիր :
Պու իշին սուլհէն թէնվիլիէսի ղըմ-
նընտա տէվլէթլէր թարաֆընտան
սայ օլունտուզումուս :

Նիւ-Եօրք, 26. - Ամէրիգա սէ-
ֆիլի, Շիլի մէմուլարընը Ամէրի-

գալը կէմիլլէրէ իթտիլլէրի թէ-
արուզ հազգընտա իյղաշաթ վէ
թարգիլէյն սէրիա վէրիլմէսինի
թալէպ իթմիշ տիր :

Պէրլին, 27. - Ռումանիա գրալը
իլէ բրէնս Հօհէնցօլլէրինի իսթիլ-
պալ իթմէք իւզըն Ալմանիա իմք-
րաթօրու պու սապահ տէմիր եօլ
ըսթասիլուննա կիլմիշ տիր :

Բէթրէսպուրկ, 27. - Ախիրէն վու-
գու պուլան թահտիլաթ, Ռուսիա
անվալը մալիլէսինին իլք պահար-
տա գանն օլունտուզումուս ղիեա-
տէ մուճիպի մէմուսինիլէթ օլտու-
զումուս կէթիլլէրիեօր :

Մալիլէ նաղրըր գահիլէթէկեա
նա սուհուլէթլէ մուսվէնէթ իտէ-
պիլէնէք տիր :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սալթանաթը Սէնիլիէնին Բարիս
սէֆիլի էսատ բաշա հազգէթլէրի
կէլէն ճուսա իրթէսի կիւնիւ Ձը-
րանսա խարիճիէ նէգաթէթինէ պիլ
աղիլմէ, նաղրըր Մ. Բիպօ իլէ միւ-
լադաթ իթմիշ տիր :

— Ռուսուլաթ էմանէթինին էնաի
ալիլիէ տէրօսու մուսվէլաթընա
նէգաթէթ իթմէք, վէ վարիտաթընը
արթըրաճադ թէտապիր իթիլադ
իյլէմէք իւզըն Ռուսուլաթ էմանէթի
մէմուլարընտան միւրէքքէպ պիր
գօմիսիթը մախսուս թէնէթիլ օլուն-
մուշ տուր :

— Մէմալիլի Շահանէտէ չըմէն-
տըֆէրլէր ինշա իթմէք վէ հէր
տիւրլիլ թէնէպպիլաթընա անֆիլաեա
կիլիլմէք իւզըն Լօնտրատա սէրմա-
նէյի ճէսիմէ իլէ պիր չիւքէթ թէն-
թիլ օլունմուշ, վէ Լօնտրանըն էն
պիւնիւք վէ իքիննի տէրէնէտէքի
պանգալարընը պու չիւքէթէ իշ-
թիլաթ իյլէտիլլէրի, վէ պու չիւ-
քէթին, Պրանսանըն գուվլէթլի
պիր սինտիգաթ իլէ պէրապէր մու-
մէլլէ իտէնէլի. վէ իշպու սինտի-
գանըն տալի Ալման վէ տիկէր միլ-
լէթլէրին նադտի մէքքէլլէրինին
մուսվէնէթլինի էլտէ իթմիշ օլտու-
զում Լէվանթ Հէրալտա եազըլմըլ,
վէ Թարիգտէ տալի, մէմէքէթիմի-
զին մէնաֆիլի նօթթաի նազարըլա
չիւքէթի մէգիլիլէրին թէնսիլին-
տէն տօլաեը պէեանը մէմուսինիլէթ
իտիլմիշ տիր :

— Ենմէն գըլմասընտա ասայիլին
թէմալիլլէ իեատէ օլունտուզումուս
րաթը հիւքիւմէթի Սէնիլիէտէն
տիւլէի էնէպիլիէ թահտիլաթը
ուսուլիլէ իլէ թէպիլի պուլունմուշ
տուր :

— Սիւրի ֆէրիլլէրինտէն օլուպ,
է իւննիւ (Էրզինկեան) օրտուի Հիւ-
մանունա մէմուլ պուլունմուշ օլան
էտէն բաշա հազգէթլէրի մահէլլի
մէմուլիլլէթլէրի օլան Մուշա միւ-
լէվէնէնէն տիւն Տէրիսատէթ-
տէն հարէքէթ իթմիշ տիր :

— Տէրիսատէթտէ պադալարը
ճաիլ կէթիլլէմէնէն 20 գատար
էլիսաթ մուլիլլէրէ շէհրիլլէրտէն
թարտ իտիլմիշ տիր :

— Պանդը Օսմանի թարաֆընտան
Պուլկարիսթանտա շիւպէլէր թէնս-

սիւ վէ քիւշալարնա մէնիլի միւ-
տիւննա մուվաֆադաթ կէթիլլէ-
րիլլիպ, պուսնա տալիլ օլան իթի-
եազնամէնին մալիլէ միւտիլիլլէթի
ճանիպիլաէն եազընտա բրէնսին
թաստիլլէրտէ արղը մուգարէր պու-
լունմուշ տուր :

— Եաֆա գալմադալ Մուլթա-
ֆա Հիւքմէթ էֆ. Ե. Բուսիա տէվ-
լէթի թարաֆընտան Ձննի իւլթ-
պէտէն Սէնթ Սթանիլաա Նիշանը
իթա օլունմուշ տուր :

— Գարաեա մախսուս ալ թէյ-
րէլլէրինտէն մատա, պուստան
պէլլէ Տէրիսատէթտէ գըրգար
վէ շէհրիլլէրտէ երիմիշը վէ սալի
մահէլլէրտէ ճար գրուշ խարճ ա-
լընմասընա իրատէի Շահանէ շէ-
րէֆլէթալլիլլէ իթմիշ տիր :

— Էվլէթի կիւն Պէյօղլունտա Սէր-
գիւ սօդաղընտան Տօղրուեօլա չըգ-
մադտա պուլունան պիր էրմէնի գա-
տընըն ալթուն գօրտօնուլա էլմաս
պրօլունու պիր եան քէսիճի գա-
բըպ ֆիլար իթմիշ, վէ եան քէսի-
ճի մէգպուրէնին եանընտա պուլուն-
ան ղէվլէթ թարաֆընտան թասադիպ
օլունմուշ իսէ տէ, թուլունմալը
տըր :

— Կէլէն սէնէ Օրտու գազալ
թարաֆընտա գուհուր իտէն շա-
դը Տէրիսանին 4 նէֆէր ընթիլի
մուգատտէմա տէրտէսթ իտիլլիլ
միւլիլլու, շադըր մէքգուլ տալի
պու քէրըն սաղ օլարադ տէրտէսթ
իտիլմիշ տիր :

— Սեպտեմբերին 23 իւննիւ կի-
նէսի Գէսիլի գասապաթը չարլը-
սընտա պիր պադգալ տիւքքեա-
նընտան հարիգ գուհուր իլէ, 25
տիւքքեան, 3 խանէ, վէ պիր գահ-
վէհանէ միւլթէրէք օլտուզում կի-
պի, հարիգին թէսիլին իշին տա-
ի 6 տիւքքեան վէ պիր ֆուրուն
եքալըրըլմըլ տըր :

Ի ՖԼԱՍ

Ձարշուի քէպիլտէ Գալթադըլար
պաշընտա 74 նումէրօտա մուգիմ
թահիլ Մէլիսանէն օլուն Նիգօլա-
թինին հոկտեմբեր 14 տէն իթիպա-
րէն իֆիլաթընա վէ քէնտիլինին
հապու թէվլէթիլլէ Մահքէլի
թիւարէթի պահիլիէտէն գարար
վէրիլմիշ տիր :

ԳՕԼԵՐԱ

Տիւն Սուրիէ վիլաեթիլլէտէն,
Շամտա գօլէրա վուգուլաթը օլ-
տուզումուս տալիլ թէլէկրաֆնամէ
վիլուն իթմէեիպ, ֆադաթ Շամ
սըհիլիէ թապիլիլ տօգթ. Սէրաս-
թիլ թարաֆընտան մէվուն պիր
գըլթա թէլէկրաֆնամէտէ, սօն 24
սաաթ գարֆընտա Շամտա գօլէրա
իլլէթիլլէտէն 45 միւսապ օլուպ,
պուլարըն էվլէթիլլէ միւսապարտան
35 քիլինին վէֆաթ իյլէտիլի պիլ-
տիլլիլլէ տիր :

Հալէպ վիլաեթիլլէտէն հոկտ. 16
թարիլիլլէ ալընան թէլէկրաֆնա-
մէտէ, Հալէպտէ 12 կիւնտէն պէ-
րու իլլէթի մէգիլլէրտէն հիշ պիր
վուգուլաթ օլմատըղը իշար գըլլըն-
մըլ տըր :

ԹԵՂԵՍԱՅԻՆ ԶԻՆՆԻՒՆԻՐ

Կէշէն բէնչէնպիհ կիւնիւ մէծ. իսկ ուսուցիչը սըհհիսէ, քէվգէ- լատէ սուրբէթտէ իճթիմա իթմէկէ տալէթ օլունարագ, պունտա Օս- մանլը թէհաֆիլիզիսանէլէրին (մաքանոց) թէտգիգաթը հազը- րէյի քէնիսէնէն միւթէնասիպ օլա- ճագ. պիր սուրբէթտէ եհնիտէն իս- լաշլարը մէսէլէյի միւ հիմմէսի իլէ, մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէնին հէր նէվի իլլէթ վէ պունալըգ- իսաթալըգլարտան մուհաֆազասը էմրինտէ միւզաքէրաթ ճէրէհան իտէրէք, պու իշին թէտգիգինէ մէհուր օլուն դօմիսիօնուն թան- գիմ իթմիշ օլունուղու մազպաթա օլունուղու, վէ մազպաթայի մէգ- քիւրէնին թէնէնիտի միւ հիմմէվիտա- թը հազըգընտա ազատէն պիր չօգ- լարընին իլալէ իլլէտիքիէրի էֆ- քեար վէ միւթալաթալա պէրապէր քէյիքիէնէթին Պապը Ալիէնէ արզը- նա գարար վէրիմիշ տիր:

Իսլամասի գարար, մէվճուտ օ- լան թէհաֆիլիզիսանէլէրտէն մէվ- գըլէրինին թէպտիլի լազըմ կէ- լէնլէր իլէ, մէվճուտլարընին թէվ- սի ու թանգիմի իգթիգա իտէնլէր, պիրէր պիրէր պատէթթէտգիգ, պու պապտէ տիւէլի մուազգամա իլէ ագտ օլունան մուգալէլէյի սըհհիսէ ահքեմալընա, թէհաֆ- ֆիլիզիսանէլէր ինչաթընըն մու- ճիպ օլաճագը մէսարիֆ, իազիլնէ- յի ճէլիլէ ճանիպինտէն, վէ պուն- լար իշինէ դօնուլաճագ մաքինա- լար վէ էտէվաթը սայիլէ վարի-

տաթը սըհհիսէտէն թէսպիլիէ օ- լունմազ լազըմիլէլիպ, վազըա մէ- սարիֆի ինչաթիէ 100 000 լիւսնա տօղրու վարաճագ քիւլլի պիր մաս- րաֆ իսէ տէ, պունա մուգալիլ, Սէլանիք վէ Պէյրու թէ Ղազա վէ թարապլուսու Ղարա թէհաֆիլիզ- իսանէլէրի թարաֆը միրիէն իս- տէ օլունաճագընտան, ալէրին քի- լէճէկի կիպիլ, վազը իլէ Գարա տէ- նիլ միւթաթէտաթընա գարըլ Գա- վազ թէհաֆիլիզիսանէլի սաղի- րէսինտէն պաշա պիրթէհաֆիլիզ- իսանէ տաշա ինչասը իշին մալիէն իազիլնէսի 10 000 լիւս թալիսիս իթմիշ օլունուղու հալտէ, օ տալիս սարֆ վէ թէհաֆիլիզիսանէ ինչա իտիլէմիշ օլունուղունտան, իլլէ պու մէպալիլիլ իսթ թարաֆը տալիս սէնէվի պիրէր միգտար շէյ թէտիէսի սուրբէթիլլէ իթաօլուն- տուղու թադտիրտէ, մէմալիքի Մահ- րուսէնին իգթիգա իտէն նօգթա- լարընտա 3-4 սէնէնէ գատար ղա- եթթ մունթազամ վէ իսթիւեճա- թը ղէմանէնէ մուվաֆըգ թէ- հաֆիլիզիսանէլէր վիլճուտէ կէ- թիլիմիշ օլաճագ տըր:

ՄԻԽԹԵՆԵՎԻՑԻՆ

Պու սէնէ Լօնտրատա ագտը իճ- թիմա իտէն ինիլիլ տիշ ճէմիէթի աղասը ինսան տիշլէրինին պօղու- մասընին պալըճա իքի պէօեիլք սէպէպիլնէ տալի հէմէքեար պու- լունմուշար տըր, իշպու սէպէպիլը- տէն պիրինիսի, չօգ քիմէլէրին

էն ճիւղի պիր աղըլ եա սանճը վու- գու պուլմասը իւղէլիլնէ տիշլէրինի չէքտիրմէլէրի տիր, Իքիսէ սէպէպ տիշլէրէ լազըմ կէլէն ղըմանն վէ- րիլմէմէսի տիր, Թաապարը հազըր- լամանն չիմտիքի ուսուղու վէ պա- լըղըն ազ գուլանըլմասը տիշլէրի պէսլէնէն թիւրապի թուզլարըն տէֆ ու իզալէլէրինի իճապ իթմէք- տէ տիրլէր, Գէզալիք ճէմիէթի մէզքիւրէտէ չու տա պէիտն օլուն- մուշ տուր քի, պիր չօճուղուն պէյ- նինին հատտէն ալըր իշլէմէսի պէյ- նին վիճուտտէ ճէվէլան իտէն գան իշինտէքի ֆօօֆօրիէթին տաշա չօգ գըմընը քէնտիսինէ ճէզպ իթ- մէսինէ սէպէպ օլուն, Պունտան տա- լիս պէսլէնէք իշին իալլի ֆօֆօ- րա միւհիճա օլան տիշլէր, էն ղի- եատէ ղարարտիտէ օլունար, Տիշ- լէրին չիւրիւմէսինին տիլէր պիր սէպէպի տալիս պիր չօգ միգրօպ քիւմէլէրինի եուլմագտան հասըլ օլան միւզմին միտէ ղաաֆընտան ի- լէրի կէլտիկի մէրվի տիր, իշպու միգրօպլար օլ գատար ուլֆապ տըր- լար քի, պիր միւրէպպա բարմագ եէրէ միգրօպլարէ գաբլամագ ի- չին ագալլի 27,556,000,000 տանէ միգրօպ լազըմ տըր:

Գուեուտաթը ղէսմիլէնին պաշ- լանալըր 1820 սէնէսինտէն պէրու Միւթթաշտէի Ամէրիգաեա հիճ- րէթ իտէնլէրին ըսթաթիսթիգի ա- թիտէ տէրճ օլունուր, Շիմտիէ գատար հիճրէթ իթմիշ օլան էրքէք գատըն վէ չօճուղարըն ճէմի եէ-

քիւնիւ 15,639,678 օլուն, պունուն 4,551,719 նէֆէրի Ալմանիատան, 3,501,683 նէֆէրի Իրանիատան, 2,460,034 նէֆէրի Ինկիլթէրատան, 1,029,083 նէֆէրի Ինկիլիզ Ամէրի- գասընտան, 943,330 նէֆէրի Իս- վէճ վէ Նօրվէճիատան, 464,455 նէֆէրի Ավսթրիա-Մաճարիսթան- տան, 414,513 նէֆէրի Իթալիա- տան, 370,162 նէֆէրի Ֆրանսա- տան, 356,353 նէֆէրի Լէհիսթան վէ Բուսիատան, 329,192 նէֆէրի Իսթօլիատան, 292,578 նէֆէրի Չին- տէն, 174,333 նէֆէրի Իսվիցէրա- տան, 146,237 նէֆէրի Տանիմար- գատան, վէ 606,006 նէֆէրի տա- լիս մէմալիքի սալիէտէն կէլմիլէր տիր, իշպու միգտարըն իւլտէ պի- րինտէն ղիւտտէսի եաթօտ 5,246,613 նէֆէրի չու կէշէն օն սէնէ գար- ֆընտա հիճրէթ իթմիլէր տիր:

ՍԱՐՐԱՖԻԵ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ	
Գալաթա 17 հոկտ.	
գ. ուսումի 16 հոկտ. գաբ. 19 03	
գ. 17 հոկտ. ալըլ. տուպը 19 4 1/2	
Ինիլիքիէ գաբ.	
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ	41 20
« B. Բ.	21 20
« C. Գ.	19 4 1/2
Բուլէլի շըմէնտըքի	60 12 1/2
Ազալէ ֆայիլի	7 00
Բաբօր	00 00
Հէվալէսիգ	30 00
ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՅԼԱՐԸ	
Գրէտի Ժէնէրալ	7 33

- Նիշին:
- Ֆէնա պիր կիճէ կէշիրտիմ:
- Ուեուեա մալալընը մի:
- Քեալքի ուեուեա մալալ իտիմ. ուլգուտա ֆէնա իւեալար կէօրիպ, իսհաթաթը օլունու... վազաա պու հալին ապա էհէմ- միէթի օլմաթըրընը բէք էյի պիլիլիմ, լաքին երին պանա սուի թէնէսիլի օլունուղունտան, ղիւեաթէսիլլէ թազաթտան տիւլտիւմ:
- Նիմտի իսէ սիլի կէօրտի կիւմէ մէմուն օլունու... տիւն ագալմ նասըլ վազըթ կէշիրտիկիլի վէ թէաթրօտա նէ վազը օլուն օլ- մաթըրընը պանա հիքեալէ իթմէնիլի ղէճա իտէրիմ:
- Վալանթին. - (Պիրտէն պիրէ տիւլարը թէրէտտիւտ օլարագ.)
- Թէաթրօտա նէ վազը օլուն օլմաթըրը մի:
- Էվլէթ, հատիւէլէրի վէ լուպիւեաթը պիլմէք իսթէրիմ:
- Վէլհասըլ թէքմիլ բիէս հազըգընտա թաֆսիլաթ վէրիսէնիլ, մէմ- նուն օլունուլմ:
- Պու սապալ Մ. տը Վալանտէլի կէօրմէտիլիլ մի:
- Կէօրտիւմ, ֆազաթ եանըմտա եալընը պիր գաշ տազըգա օթուրտու: Կէօրիւնիւր քի, մուհիմմ պիր իշ սէպէպիլլէ եանըմտա ուզուն միւտտէթ գալամագ իտի: Ֆէվգէլատէ մէշուլ կէօրիւնիւ- եօրտու: Պունտան գաթիւնազար շէտիտ պիր պաշ աղըրսընա տիւ- լար օլարագ, իքիսէ ֆաթըլտան սօնրա թէաթրօտան մուլթարագաթ իթմիշ օլունուղունտան, պանա ղիւեաթէ մալիւմաթ վէրէմէլ իտի:
- Տիմէք սիլէ հիշ պիր շէյ սէօլլէմէտի:
- Նէ՞ խուսուտա:
- Պիր ֆասլ արասընտա, թէաթրօնուն թէնէֆիլիսանէ- սինտէ վուգու պուլմուշ օլան պիր հատիսէ հազըգընտա:
- Նէ՞ կիպի հատիսէ:
- Պիր մուպահասա, եաթօտ տաշա տօղրուտա պիր մուարագա:
- Գատըլար միւեանընտա՞ մի:
- Խալը, էրքէլլէր միւեանընտա:
- Սօնունտա իշլէր եօլունա կիրտի՞ մի:
- Խալը:
- Տիմէք օ մուպահասա պիր տուէլլօեու, պէլլի տէ պիր ա- տէմին վէֆաթընը մուհիպ օլաճագ տըր:
- Թէէսսիլ իտէրիմ քի, պուլուշունուլ բէք տօղրու տուր:
- Կաթթա Մ. տը Վալանտէլին պունա տալիր սիլէ պիր շէյ սէօլ- լէմէմիշ օլունուղունա թէաճէիլ իթմէքտէրիմ:

- Նէ՞ զանն իտէճէլէր. նէ՞ զանն իտէպիլիլլէր:
- Սիլլին՝ Սէլէսթէն ֆէվգէլատէ ալըգ օլմուշ օլունուղունուլ գալէն օլունաճագ տըր:
- Էօլլէ պիր զաննտա պուլունանլար եանըլըլար. ֆազաթ թէքրար իտէրիմ քի, պէնիմ Մատէն հազըգընտա ֆէվգէլատէ վէ խալիսանէ պիր մուհապէթիմ վար տըր, վէ քէնտիլին սէվտիկի պիր քիմէնէի գուլթարմագ իսթէրիմ:
- Տիմէք տուէլլօեու մէն իթմէք իւղըն պիր թէշէպիլատէ պուլունմաեթ թապիմ իտիւօրսուուլգ. հալպու քի պիլ պու խու- սուտա մուվաֆիպաթ իտէմէնիլ:
- Եէմին իտէրիմ քի, պէն՝ Մ. տը Վալանտէլին հալսիէթիլին իլալ իտէճէք հիշ պիր կէօնա թէշէպիլատէ պուլունմագ էֆ- քեարընտա տէլիլիմ. - Իմտի սէօղիւմէ իթմաթէն, տուէլլօեուն նէրէտէ վուգու պուլաճագընը պանա պիլտիլին: Չանն իտէրիմ քի, հիշ պիր կէօնա նամուսուլլուգ օլմագաթընը պու խուսուտա պէեան իտէպիլիլլէր:
- Բէք ալէա. տուէլլօ՝ Սէսօն վէ Սէն. Բօր գարիւեյլէրի արա- սընտա պուլունան եօլուն իւղէրինտէ վուգուա կէլէճէք տիր:
- Պու պապտէ պէնի ալտաթմաեօրուուլգա՞:
- Խալը, ալտաթմաեօրուում. ֆազաթ պէն տէ սիլլէ պիր շէյ սիւալ իթմէք իսթէրիմ. սիլլ նէ՞ եաթմագ ֆիքրինտէսինիլ:
- Պէն տէ պիլմէմ, չիմտի ֆիքրիմին իշի պիլթիւն պիւ- թիւն գարըլըք տըր: Անճագ միւսի գօնթ, գաթընըգ, հազըգընտա խալիսանէ մուեմէլլէ իթմիշ օլունուղունուլ իշին էղճան ու տիլ թէշէքքիւր իտէրիմ:
- Վալանթին աղաեարագ, Մ. տ՝ Օրիւեաթըն էլլէրինի սըգըպ, խանէի մէզքիւրտէն չըգտը, վէ քէմալը սիւրաթլէ պիւեիլք հալ- լիտէն կէշիլ, գաբուտա քէնտիլին պէլլէմէքտէ պուլունան արա- պաեա ըաքիլ օլունու, վէ Ֆէզանտի սօգաղընա կիթմէք իսթէտի- կիլին արապաճընա իսթար իթտի:
- Վալանթինին աղիմէլինտէն սօնրա, վիգօնթ տօսթունա իւ- թապէն,
- Աֆէլին թիլիլին, պու գատընըղազըն չու մէպէքտէ պու- լունմասընա թէէսսիլ օլունուր. չիւնքի քէնտի նամուսուլ պիր գատըն օլմաղա լաեթք տըր, տէտի:
- Մ. տը Նաթ. - Աճապա նէ՞ եաթմագ ֆիքրինտէ տիր:

Իսթանպուլ պանդասը	4 33
Սօսիթէ Ժէնէրալ	4 44
Թրամպայ	5 82 ¹
Սօսիթէ Օթթօման պանդասը	4 15
ԱԳՁԵԼԵՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԻՆ	
Օսմ. լիբանսը 100 դրուշտան Զր. Բր.	
Պէտեալ Մէճիտիէ ֆարաքը	107 08
Մէթալիք	99 40
Պէշիք	401 20
Ալթըլըք	102 00
Ինկիլիք լիբանսը	110 04
Յորանսըք ալթուշու	87 43
Բօլ	89 25
Գրէմիք ալթուշու	51 15
Գարպօն դայմէսի	8 82
Թահվիլաթը Օսմանիէ	70 35
Թահվիլաթը Օսմանիէ	70 30

ԷՐՔԵՔ ՎԷ ԳԱՏԸՆ ԻՉԻՆ
ԲԷՐՈՒՔԵԱՐ ՍԱԼՈՆՈՒ
ԵՕՐԿԻ ՎԷ ՕՏԻՍԻԱ

Պէյ օղլունտա ճատտէի քէպիրտէ
Գօնգօրտիա թէալթօսու իթթի-
սալինտէ, Կլափանի սօգաղը գար-
չըսընտա Ն՝. 329.

Իգիտօր բէրուքեար տիւքքեանընըն
գատիմ չմէքտարլարընտան Եօրի վէ
Օտիսիա, պալէատէ նուճիթօլու մասէլ
տէ միւքէմմէլ պիր բէրուքեար տիւք-
քեանը քիւշատ վէ թէէսսիս իթթիքէ-
րինտէն, թէշիթէ րաղպէթ պուեու-
րաճաղ գէվաթըն հէր վէճէլէ մէշուտ
գալաճաղլարը իլան օլունուր:

Սաշար՝ Պրէսան, Գարա վէ էնվաի
ուսուլտէ քէսիլտիկի կիպի, ֆաթիլեա
վէ չօճուք սաշարը տախի քէսիլի:

Նէվիճատ ուսուլ իւզրէ սաշ, սա-
գալ վէ պրեք պօեասը, վէ նէվիճատ
իլաճ իլէ սաշարտա պուլունան քէրէք
թէմիլէնի:

Հազըր պէեաղ էլպիսէ իլթիւրա իթ-
մէք իսթէնէլէր, Պէյօղլունտա Բասաթ-
թիւնէլտէ քեային Ֆէնիթիլ նամ մաղա-
գեա միւրաճաթ իլէմէլէրի թափօնէ
օլունուր:

ԻԼԱՆ

Մալէյնի Հիւմանուս տիլ թապիպի
օլուպ, ճիւմէճէ մալիւմ օլան Կրիկօր
Չամի էֆէնտի տիւքքեանընը Պէյօղլուն-
տա Թընէլ մէյտանընտա Մաեհէր մաղա-

գատընըն գարլընտա 2 նիւմէրօլու խա-
նէն նազլ իտէրէք, Գու ֆըրօտթ իլէ
մէքքիւր տիւքքեանընտա տիլ թէպապէ-
թինէ միւթէալիլիք էվթօրաքեարի օլա-
րաք էն ճէտիտ ալէաթ վէ էտէվաթ վէ
մուալիճաթ ճէլպ իթմիլ օլունուլունտան,
աղըքեան տիլէրին սէրիան վէ քեամի-
լէն միւտալաթը, վէ կէրէք տիլէրին
աղըք հիսս օլունմաղաղըն քէօքիւնտէն
վէ կէրէք տիլ քէօքիւնտէն պիր կէօն-
իլաճը, վէ պօշ տիլէրին ալէթ ուվի
եա ագ ալթուշ վէ եա սալիթ մաթէնի
նաթ իլէ իմասը, վէ խաֆիֆիլիլլէ
պէրապէր տաեանըղըր, վէ թապա
տիլէրէ պէնգէմէսի ճիւնթիլէ, էվթօրա-
ճա շէօհիթէ գաղաճըր վէ էն միւքէմ-

մէլ տատ օլունմաղաղ տա պուլունմուլ օ-
լան գաուշու նամ լատթիլքտէն վէ եա
ալթուշտան օլարաղ էն ճէտիտ ուսուլ
իւզրէ իլգապէթ օլունմաղաղաճա տէ-
րէճէտէ ալէա տիլ իմալի, վէ գարաթ-
սըղ իլաճլար իլէ տիլ թաթիլիլիլլէրն-
տա տիւքքեանընտա կէլէճէք օլան գէվա-
թըն քեաֆէֆէսի սիւրաթ իլէ վէ քեա.
միլէն նալիլի միւրաթ օլաճաղլարը վէ
թապիլիլի միւմալիլլէ հէր կիւն սօպազ-
լաեըն ալաֆրանկա սաաթ 8 տէն իթի.
պարէն էօլէտէն 9 սաաթ սօսրաեա գա-
տար վիզիթա գապուլ իթիլիլիլլէ քէսիլ
իւլ միգտար միւշթիլլէրինէ իլան օ-
լունուր:

ՄԱԹՊԱՍՅԻ
3. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Մալմպաամըղտա, էլսինէյի միւթէլիլլէ իլէ, եանի էրմէնիճէ,
Թիւրքէն, Պարանըղճա վէ Բուճճա գաղէթա, քիլթապ, քիսալէ,
տիւեիւն վէ ճէնաղէ պիլէթլէրի, գարթ տր վիզիլթ, հէր նէվ իլա-
նաթ քեաղըրտարը վէ սալիթէ դաեթթ թէմիլ, վէ միւշթէրիլլէրի
խօշնուտ իտէնէք սուրէթթ տէ միւթէտիլ վէ էմալինէ Նիսպէթլէ
էնվէն ֆիւեաթլէ թապ օլունմաղաղտա օլունուլու, վէ թաշալարտան
մէքքիլ իլաճլարտա մալթպաամըղա տօղըրտան տօղըրու եախօտ
պիլվաաթլթա վուգու պուլաճաղ սիւրաթլաթըն աղպիր միւտտէթ
զտրֆընտա վէ քէգալիք էնվէնիլլէթլէ իճրա իտիլիպ մաճէլլէրինէ
թէսիլմ իտիլլէթլէ, վէ պու եօլտա սիւրաթլաթ իլին, րուրսաթը
թէսիլլէթլէ իսթիլլէթլէ իտիլլէթլէ լաղըմ կէլէլլէրին իսթիլլէթլէ րուր-
սաթ խուսուսընըն տախի մալթպաամըղ թաշաֆընտան տէրիւհտէ
օլունմաղըր, մալիւմի ամմէ պուլլուլմաղ իւզրէ, խաեթթէն իլան
օլունուր:

— Հիւ պիր չէյ եաթմաեաճաղ տրր. միւլաճաղա վէ թէֆէք-
քիւր սաեէսիլտէ իթթիտարըղըրըն ալաեարաղ, աղաճաղա
իթթիթա իտէնէք տիր... Պագաթ Գաֆէ Անկիլտէ էօլլէն թաալը
իթմէք իլին Վալանտէլ իլէ սէօղլիւ օլունուլունտա ունուլթմա-
եալըմ:

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, մէքդուճան իքի կէնէլէր, մէքքիւր
գաճվէլանէնէ պիլաղիմէ, պիր աղ միւտտէթտէն պէրու, տօսթը
գատիլի տօղթօր Վէրնօն իլէ պիրիլքտէ քէնտիլլէրինէ պէքլէմէք-
տէ օլան Սէլլէթլէնի պուլտուլար:

Վիգօնթ տ'Օրիլեաք... Ագիլիմ մարքի, հէր չէյ աղըրունուլ
վէճէլէ թէրթիպ օլունտուլ:

Սէլլէթլէն... Սիգէ էմին օլապիլէճէկիմի պիլտիկիմտէն, թէ-
մալիլլէ րաճաթ իտիլմ:

— Տուէլլօ գըրըլարընըր պէրապէր կէթիլթիլիլլէ մի:

— Էվվէթ, թամ սաաթ իւշտէ ըաթաիլիսա կէթիլթիլլէ
խըղմէթթիլլէ իլթար իթթիլմ: Շիմիլիլլէ պիլթաամըղըր իտէլիլմ:

Վալանթին՝ աղապա իլէ կիլթիլիլլէ սըրաա, պիր կիւն էվվէլ
Մապլէն թարաֆընտան սէօլլէմիլ օլան սէօղլէր իւզէրինէ միւլա-
ճաղ իթմէքտէ իտիլ:

Մաալէն՝ եաշամաղ, վէ սըհէթ ու գուվվէթլին թէքար
քէսպ իթմէք իսթէտիլի հալտէ, հէր կէօնա հէեճանտան սա-
գընմաթը գարուլի, վէ թապիպլին տէ էմրի միւլթիլլէրինտան
օլունուլու թաղ տիրտէ, Վալանթինին կէօթիլլէրինէ իապէր, մէք-
պուրէ իլին պիր աարպէի միւտսիլլէ, վէ պէլքի տէ վէֆաթընա
սէպէպ օլմաեաճաղ մը իտիլ:

Պունուլա պէրապէր Վալանթին, իթթիլիլլէ իտէնէկի խաթթը
հարէքթիլլէն տօլաեը միւթէրէտտիտ օլուպ, միւնասիլթիլլէ սիլլիլի
գատընլարճա բէք տէ ալաշըլաճաեան պիր թաղըմ՝ թէֆէքքիւ-
րաթ ֆիքթիլլէ իլղալ իլլէմէքտէ իտիլ:

Մէգպուրէ, Սէլլէթլէնի կէօրմէքլիլի, վէ մուլթաղա անը պու
տուէլլօտան վաղ կէլիլթիլլէ մուլթաֆաղ օլմաղըրը թաալիլ ի-
տիպ, չու գատար քի Սէլլէթլէն իլէ կէօրիլլէսիլլէն տօլաեը
խալըն նէ՝ տիլէնէկիլլէ կէլիլլէն, պիւեիլլէ պիր մէնֆաթթ գար-
չըսընտա պուլունուլտուլուն հալտէ, աղթըք չունուլ պուլունուլ նէ
տէտիլիլլէ նէ տիլէնէկիլլէ խաթթըրա կէլիլլէրի մի իտիլ:

Ջիւնքի տիւնեաա էն գըլմէթտար օլան վէ էլտէն չըդտըր-
տան սօնրա պիր տախի էլտէ իտիլլէթլէն պիր չէյ վար իսէ, օ
տա հաաթ տրր, տէյիլ մի:

Իմոի Կապիլ իլէ Լիւսընայ՝ Վալանթինին գաթլ ու թէլլէթլին
գատտ իթմիլ օլունուլ գարը ճիլլէթլէ, չիւպհէսիլլէ մաղսէտլէրինէ էր-
մէք իլին հիւ պիր կէօնա խապաեթթտէն կէրի տուրմաեաճաղլար
իտիլ, Հալպուրէ էօլլիւմ, էվվէլլէ թաալիլ իտիլլէ օլան պիր ճի-
նաեթթտէն նէլլէթ իթթիլլէ թաղտիրտէ, օ էօլլիլլէ գարըլ կիլթ-
մէք իսթէմէք, իճրալ վաղիլլէ տէյիլ մի տիր:

Իլթէ Վալանթին, պու վէ պունա միւմասիլ տիլկէր միւլաճա-
ղաթ վէ թէֆէքքիլլէրաթ էվիլիլլէ չէվիլիլլէ տէն սօնրա, նիհաեթթ
չու գարարը վէրտիլ:

— Մաալէն հէր չէյի պիլմէլի տիր քի, պու հալի մէն իտէ-
պիլլին, Գէնաիլի ագիլլէ պիր գատըն օլուպ, գալպիլլէ տախի
մուհապպէթլի օլմաալլա, չիւպհէսիլլէ պիր չարէ պուլաճաղ տրր...
լաքլին պէն տէ վուգուի հալի աղըրտան աղըրա սէօլլէթլէրիլլէ, քէ-
մալը իլթիլլէ վէ պապիլլէ իւզրէ հարէքթիլլէ իտէնէկիլլէ...

Մէքդուլլէնի րաքիպ օլունուլ աղապա Պէգաճաթի սօգաղըն-
տաքի օթէլլին էօնիլլէն տուրմաալլա Վալանթին ալաղըրա էնիլլէ,
տօղըրուճա մուհիպպէսիլլին օտաալլա կիլթիլլէ:

Վաղըթ կէճ օլմասընա վէ եաթաղտան էրքէն գալթմաթը միւ-
թաալ պուլունմաալլա րաղմէն, Մաալէն հէնուլ եաթաղտա օ-
լուպ, իլք աղաճաթ պէրուլլէնէն սօլիլլէրուլ վէ կէօղլէրի
էթրաֆընտաքի մօրուգ աթմիլ իտիլ:

Վալանթին, եէկնաղաղտա պու հալի միւլաճաթ իլէ, Մաալէնի
գուճաղաեարաղ սէպէպիլլին չու եօլտա օիւալ իթթիլլէ:

— Քէնտիլլէրի տաճա զիւեաթ մուլթալլա մը պուլունուլտու-
նուլ, աղիլլէմ:

— Խալը, տաճա զիւեաթ մուլթալլա տէյիլիլլէ, եախօտ էօլլէ
գալլին իթմէքտէիլլէ, ֆաղաթ պիր աղ եօրիլլէնուլ: